

Aguisíní 1-4

Clár na nÁbhar

Aguisín 1 – Cur chun Feidhme agus Monatóireacht	332
Aguisín 2 - Ráiteas faoi Chomhlíonadh Threoirlínte an Aire	335
Aguisín 3 – Liosta de na Déanmhais Chosanta ar Thaifead na nDéanmhas faoi Chosaint.....	341
Aguisín 4 – Gluais agus Acrainmneacha Gluais	348

Aguisín 1 – Cur chun Feidhme agus Monatóireacht

Cur chun Feidhme an Phlean

Cuireann Alt 15(1) den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) dualgas reachtúil ar an Údarás Pleanála cibé bearta a ghlacadh laistigh dá chumhachtaí is gá chun cuspóirí an phlean a bhaint amach. Leagann an phlean seo amach fíis straitéiseach Chomhairle Cathrach na Gaillimhe agus straitéis maidir le fás inbhuanaithe thar thréimhse an phlean 2023-2029 agus san fhadtéarma. Tá sé mar aidhm ag beartais agus cuspóirí an phlean a bheith indéanta le linn shaolré an phlean seo. Mar sin féin, tá go leor díobh socraithe laistigh de thréimhse ama a mhaireann níos faide ná an tréimhse suas go dtí 2029. Léiríonn sé seo na creataí pleanála náisiúnta/réigiúnacha níos leithne agus aithnítear go dteastaíonn fócas straitéiseach thar thréimhse an phlean de bharr na n-uailmhianta d'fhás cathrach.

Teastóidh comhoibriú agus rannpháirtíocht le raon páirtithe leasmhara, leasanna earnála agus infheistíochta, ranna rialtais agus gníomhaireachtaí chun an Plean a chur chun feidhme. I gcásanna áirithe, ní ar an gComhairle Cathrach amháin a bheidh an cur chun feidhme agus féadfaidh gníomhaireachtaí seachtracha a bheith freagrach as. I ngach cás, glacfar cur chuige comhpháirtíochta chun tacú le cur chun feidhme.

Trí bhainistiú gníomhach talún, oibreoidh an Chomhairle le forbróirí, fóntais agus soláthraithe seirbhíse, úinéirí talún, an rialtas náisiúnta agus leasanna pobail chun sainchuspóirí forbartha a sheachadadh do cheantair ar leith ar fud na Cathrach.

Monatóireacht an Phlean

Glacfar cur chuige straitéiseach maidir le monatóireacht le fócas ar na príomhthorthaí a bhfuiltear ag súil leo nó atá beartaithe don phlean, mar a chinneadh Comhairle Cathrach na Gaillimhe.

Tá ról ríthábhachtach ag monatóireacht maidir le tuiscint a fháil ar cé chomh héifeachtach agus atá cuspóirí an Phlean Forbartha maidir le soláthar na forbartha inbhuanaithe a chinntiú. Coimeádfaidh an Chomhairle béim leanúnach ar chur chun feidhme bheartais agus cuspóirí an Phlean. Ceadóidh modheolaíocht a thugann monatóireacht agus anailís intomhaiste agus struchtúr tuairiscithe gaolmhar athbhreithniú ar éifeachtacht an phlean thar thréimhse sé bliana.

Leathnaíonn an cur chuige seo ar an ceanglas reachtúil do thuarascáil dhá bhliana ar dhul chun cinn. Léiríonn sé go n-éilíonn Pleananna Forbartha go gcuirfidh an iliomad feidhmeanna laistigh d'údarais áitiúla le seachadadh na físe don chathair, ar fheidhmeanna a bhaineann le réimsí amhail tithíocht, taitneamhachtaí, iompar, seirbhísiú bonneagair agus forbairt eacnamaíoch. Ceadáíonn sé do shásra chun comhordú éifeachtach agus cur chuige réamhghníomhach bainistíochta talún a éascú. Féadfaidh sé rannpháirtíocht dhíreach agus comhoibriú le príomhpháirtithe leasmhara eile a éascú, lena n-áirítear leasanna pobail agus infheistíochta. Féadfaidh sé cabhrú le bacainní a scaoileadh, réiteach fadhbanna nuálacha a chumasú agus cinnteoireacht tráthúil a éascú.

Monatóireacht Croí-Straitéise

Déanfar Creat Monatóireachta Croí-Straitéise a ghníomhachtú chun torthaí pleanála a thomhas agus chun cuspóirí polasaí an Phlean Forbartha Cathrach a mheas. Cuirfear treochtaí i bhforbairt chónaithe i láthair go spásúil chun measúnú ar sheachadadh na Croí-Straitéise a éascú. Beidh

tomhas an fháis tithíochta ina phríomhtháscaire feidhmíochta chun measúnú a dhéanamh ar fheidhmiú sásúil na Croí-Straitéise agus cuspóirí dlúthfhás an NPF.

Is féidir le húsáid na huirlise náisiúnta HNDA monatóireacht a dhéanamh ar sholáthar tithíochta ag an leibhéal áitiúil agus féadfaidh sé cur le hoiriúnú tráthúil na mbeartas tithíochta agus tomhas a thabhairt freisin ar cé chomh héifeachtach agus atá na beartais atá i réim i seachadadh spriocdhaonraí an NPF.

Monatóireacht Timpeallachta

Déanfar monatóireacht ar na héifeachtaí suntasacha comhshaoil a bhaineann le feidhmiú an Phlean ar bhonn leanúnach trí chlár monatóireachta comhshaoil agus measúnú ar iarratais phleanála. Is feidhm thábhachtach monatóireachta é a chinntiú nach mbíonn drochthionchar ag cur chun feidhme sainchuspóirí an Phlean Forbartha ar an gcomhshaoil agus féachaint chuige cibé an bhfuil nó nach bhfuil an Plean ag baint amach a chuid cuspóirí agus spriocanna cosanta comhshaoil. Tá cuspóirí straitéiseacha comhshaoil SEO agus spriocanna nasctha le táscairí, a thomhaiseann athruithe ar cháilíocht an chomhshaoil agus a éascaíonn monatóireacht ar an dul chun cinn a dhéantar maidir le cuspóirí agus spriocanna an Phlean a bhaint amach. Is táscairí táscach iad na táscairí a aithníodh agus d'fhéadfaidís athrú thar thréimhse an Phlean, ag tógáil san áireamh fachtóirí mar athruithe ar chlár mhonatóireachta thar am agus socruithe monatóireachta páirtithe leasmhara eile.

Monatóireacht Eile

Léireofar spriocanna eanála a bhaineann leis an bPlean Gníomhaíochta Aeráide Náisiúnta 2021 ag an leibhéal áitiúil sa Phlean Áitiúil um Ghníomhú ar son na hAeráide, sa Mháistirphlean Fuinnimh agus le haschuir ón treoirthionscadal Crios Dícharbónaithe, beifear in ann bunlíne um astaíochtaí carbóin a bhunú sa chathair agus tionchair de thionscnaimh a thomhas. Trí chur chun feidhme GTS beifear in ann faireachán a dhéanamh ar aistriú módúil chuig modhanna níos inbhuanaithe de réir mar a chuirtear infrastruchtúr éascaithe breise i bhfeidhm agus de réir mar a ghníomhaítear tionscnaimh chun athrú iompraíochta agus bainistíocht éilimh a chur chun cinn.

Tuarascáil Dhá Bhliain ar Dhul Chun Cinn

De réir Alt 15(2) den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú), déanfar athbhreithniú ar an bPlean tar éis 2 bhliain agus ullmhóidh an Príomhfheidhmeannach tuarascáil ar dhul chun cinn ar a bhfuil bainte amach maidir le beartas agus cuspóirí an Phlean a bhaint amach ag an am sin. Déanfaidh an tAthbhreithniú Dhá Bhliana faireachán agus measúnú ar chur i bhfeidhm foriomlán an bheartais agus na gcuspóirí lena n-áirítear iad siúd a bhaineann leis an gCroí-Straitéis agus na cuspóirí comhshaoil mar atá leagtha amach sa Mheasúnú Straitéiseach Timpeallachta (MSC) chun a chinntiú go bhfuil forbairt Chathair na Gaillimhe ailínithe leis an straitéis náisiúnta agus na creataí réigiúnacha. Ní mór go n-áireofaí sa tuarascáil dhá bhliana freisin athbhreithniú ar an dul chun cinn atá bainte amach maidir le cur i bhfeidhm na Straitéise Tithíochta agus, sa chás go dtugtar le fios sa tuarascáil go bhfuil riachtanais tithíochta nua nó leasaithe aitheanta, féadfaidh an Príomhfheidhmeannach a mholadh go ndéanfaí an Straitéis Tithíochta a choigeartú agus go ndéanfaí an Plean Forbartha a athrú dá réir.

Tá ceanglas freisin faoi Alt 25A den Acht um Pleanáil agus Forbairt ar gach údarás áitiúil laistigh den limistéar tionóil réigiúnach, tuarascáil a ullmhú agus a chur faoi bhráid an chomhthionóil réigiúnach gach 2 bhliain, ag leagan amach an dul chun cinn atá déanta maidir le tacú le cuspóirí, atá ábhartha don Tuisceart agus Tionól Réigiúnach an Iarthair. Cuireann an próiseas reachtúil reatha seo le monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le cur chun feidhme na

gcuipóirí sin sa Phlean Forbartha atá ag teacht leis an RSES. Cinnteoidh sé seo go gcuirfear i bhfeidhm aon athrú a theastaíonn chun prionsabail phleanála agus inbhuanaithe cuí a léiriú agus a chothabháil thar shaolré an Phlean Forbartha agus an RSES araon.

Mar a mholtar sna Treoirínte Pleanála Miondíola (2012) áireoidh an Chomhairle monatóireacht ar threochtaí miondíola lena n-áirítear scála, nádúr agus dáileadh spásúlachta i gcomhthéacs na straitéise miondíola iomlán, an straitéis lonnaithe agus beartais ar chomharsanachtaí inbhuanaithe. Ceadóidh an mhonatóireacht seo athbhreithniú ar bheartas más gá chun beogacht, beocht agus inmharthanacht san earnáil a chinntiú.

Próiseas Bainistíochta Forbartha

Bainfear go leor de chuspóirí an Phlean amach trí cheadanna pleanála a chur i bhfeidhm agus a ghníomhachtú. Measfar iarratais phleanála aonair ag féachaint do bheartais agus cuspóirí an phlean. Leis an gceanglas um mháistirphleananna agus creataí spásúlachta a ullmhú mar chuid d'iarratais phleanála go dtabharfar tacaíocht do ghnéithe cáilíochtúla an phlean agus do phrionsabail an dearadh uirbigh inbhuanaithe agus comhfhorbairt áite. Rachaidh an Rannóg Pleanála i dteagmháil go réamhghníomhach leis na hiarratasóirí go léir tríd an bpróiseas réamhiarratais chun forbairtí molta a threorú chun cuspóirí an phlean a sheachadadh.

Deiseanna Maoinithe

Rachaidh an Chomhairle sa tóir ar raon foinsí maoinithe, trí bhíthin ranníocaíochtaí forbartha agus ioncam eile ón gComhairle, mar aon le maoiniú ón Státchiste agus ón Aontas Eorpach chun tacú le cur chun feidhme an phlean.

Le deiseanna maoinithe chun saoráidí agus infrastruchtúr a sheachadadh trí shruthanna náisiúnta mar an Ciste Athghiniúna agus Forbartha Uirbeach (URDF) agus maoiniú NTA chun bearta atá leagtha amach i Straitéis Iompair na Gaillimhe a chur chun feidhme éascófar do phríomhthionscadail iompair agus ríochta poiblí a chur i bhfeidhm don chathair.

Aguisín 2 - Ráiteas faoi Chomhlíonadh Threoirlínte an Aire

Faoi Alt 28 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) ceanglaítear ar an gComhairle ráiteas a chur mar iarscríbhinn leis an bPlean Forbartha a chuirfidh san áireamh eolas a léireoidh:

a) Cén chaoi a bhfuil beartais agus cuspóirí de chuid an Aire curtha i bhfeidhm ag an Údarás Pleanála tráth a raibh a n-iarratas ar limistéar, nó cuid de limistéar an Phlean Forbartha á mheas. Is ceanglas reachtúil é ráiteas den sórt sin a chur i gceangal le plean forbartha faoi alt 28(1A) den Acht.

b) b) Mar mhalairt air sin, i gcás go bhfuil an tÚdarás Pleanála den tuairim nach bhfuil sé indéanta, mar gheall ar chineál agus tréithe limistéar nó cuid de limistéar an Phlean Forbartha, beartais agus cuspóirí áirithe i dTreoirlínte an Aire a chur i bhfeidhm, tráth a raibh an t-iarratas ar na beartais sin á meas i limistéar nó i gcuid de limistéar an Dréachtphlean Forbartha nó an Phlean Forbartha, cuirfidh an tÚdarás bunús leis an tuairim sin ar fáil chomh maith leis an gcúis nár cuireadh na beartais agus na cuspóirí sin ó Aire i bhfeidhm.

Tá an ráiteas riachtanach maidir le Dréachtphlean Forbartha Chathair na Gaillimhe 2023-2029 leagtha amach thíos.

Treoirlínte Alt 28	Dréachtphlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
A Guide of Planning Enforcement in Ireland (2012)	Treoirlínte d'údaráis phleanála maidir leis an gcóras ☐ forfheidhmithe phleanála. Ní bhaineann na treoirlínte seo le hullmhú an Phlean Forbartha ach baineann siad le forfheidhmiú phleanála.
Appropriate Assessment of Plans and Projects in Ireland – Guidance for Planning Authorities (2009)	Tugadh aird ar an gcáipéis Treorach seo agus an Plean á ullmhú. Tá scrúdú iomlán déanta ar an tionchar dóchúil ar shláine láithreán Eorpach a d'fhéadfadh eascairt as bearta atá molta sa Phlean tríd an bpróiseas AA. Comhtháthaíodh bearta maolaithe láidre agus éifeachtacha sa phlean chun a chinntiú nach mbeidh tionchar díobhálach suntasach aige ar shláine láithreán Eorpach ina aonar nó i gcomhcheangal le pleananna agus tionscadail eile. Beidh Measúnú Tionchair Natura ag gabháil leis an bPlean seo in Imleabhar 3.
Architectural Heritage Protection Guidelines for Planning Authorities (2004 and Revised 2011)	I gCaibidil 8, Oidhreacht Thógtha, Comhfhorbairt Áite agus Dearadh Uirbeach, leagtar amach bearta chun oidhreacht ailtireachta na cathrach a chosaint agus cuirtear na treoirlínte seo san áireamh.
Architectural Heritage Protection for Places of Public Worship Imlitir 7/03	I gCaibidil 8, Oidhreacht Thógtha, Comhfhorbairt Áite agus Dearadh Uirbeach, leagtar amach beartas na Comhairle maidir le hoidhreacht ailtireachta na Cathrach a chosaint.
Best Practice Urban Design Manual (2009) Codanna 1 & 2	I gCaibidil 4, Soghluaisteacht Inbhuanaithe agus Iompar agus i gCaibidil 11, Cuspóirí Criosaithe Úsáide Talún agus Caighdeáin agus Treoirlínte Forbartha, tugtar aghaidh ar shaincheisteanna dearaidh uirbigh agus ar chaighdeáin mhionsonraithe le haghaidh forbartha.

Treoirlínte Alt 28	Dréachtphlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
Childcare Facilities Guidelines le haghaidh Údaráis Phleanála DOELG (2001) agus Ciorclán an Aire (PL 3/2016 An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil)	I gCaibidil 7, Pobal agus Cultúr, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le háiseanna cúram leanaí agus cuirtear na treoirlínte seo san áireamh. Tá sainchaighdeáin bhainistíochta forbartha le haghaidh áiseanna cúram leanaí leagtha amach i gCaibidil 11 (b), Cuid 11.13.
Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre agus Sráideanna Uirbeacha (DMURS), (2013 agus arna nuashonrú in 2019)	Caibidil 4, Soghluaisteacht Inbhuanaithe agus Iompar Caibidil agus Caibidil 11(b): Caighdeáin agus Treoirlínte Forbartha.
Caighdeáin Dearaidh d'Árasáin Nua (2007), (2015) agus arna nuashonrú in 2020)	I gCaibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, leagtar amach beartais na Comhairle ar árasáin agus i gCaibidil 11, Alt 11.3 Forbairt Chónaithe, cuirtear na caighdeáin seo san áireamh.
Ranníocaíochtaí Forbartha: Treoirlínte d'Údaráis Phleanála DECLG (2013)	Ullmhaíodh Scéim Ranníocaíochta Forbartha nua agus tháinig sí i bhfeidhm an 1 Bealtaine, 2021 agus beidh sé i bhfeidhm go dtí an 31 Nollaig 2026, mura nglacfar le scéim nua roimh ré. (Féadfar é seo a shíneadh tar éis 31 Nollaig 2026). Cloíonn an Scéim Ranníocaíochta seo leis na treoirlínte seo.
Development Management Planning Guidelines for Planning Authorities DEHLG (2007)	Déanfar iarratais bhainistíochta forbartha a mheas agus a chinneadh faoi bheartais, cuspóirí agus caighdeáin forbartha an Phlean Forbartha agus cloítear leis na treoirlínte seo agus iarratais á meas.
Treoirlínte Plean Forbartha (2007) agus Dréacht-Treoirlínte d'Údaráis Phleanála (2021) & Imlitir NRUP 04/2021 ar na Dréacht-Treoirlínte	Ullmhaíodh an Dréachtphlean Forbartha seo de réir Ailt 11 agus 12 den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú) agus de réir Threoirlínte an Phlean Forbartha agus tugadh aird ar na Dréacht-Treoirlínte ann.
Draft Guidance for Planning Authorities on Drainage and Reclamation of Wetlands (2011)	Cuirtear treoir ar fáil maidir le cinneadh a dhéanamh an bhféadfadh tionchar suntasach a bheith aige ar an gcomhshaoil draenáil agus míntíriú bogaigh, ainneoin iad a bheith faoi bhun na tairsí le haghaidh ceada nó EIA éigeantach, agus dá bhrí sin bheadh iarratas pleanála agus/nó EIA ag teastáil. Níl baint ag na Treoirlínte seo le próiseas ullmhúcháin an Phlean Forbartha.
Treoirlínte Bainistíochta Riosca i gCás Tuilte d'Údaráis Phleanála (2009)	Leagtar amach i gCaibidil 2, Gníomhú ar son na hAeráide agus Caibidil 9, Comhshaoil agus Bonneagar na beartais maidir le Tuilte agus Aistriú chuig Geilleagar Ísealcharbóin.
Treoir um Aonach Siamsaíochta	Baineann na Treoirlínte seo le ceadúnú agus riachtanais le haghaidh aonach siamsaíochta agus mar sin níl siad ábhartha do phróiseas ullmhúcháin an Phlean Forbartha.
Ráiteas Beartais an Rialtais ar Tharchur agus Bonneagar Fuinnimh Eile	I gCaibidil 9, Comhshaoil agus Bonneagar leagtar amach na beartais maidir le fuinneamh agus an bonneagar gaolmhar.

Treoirlínte Alt 28	Dréachtphlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
Nóta Treorach ar Chroístraitéisí (2010)	Baineann na Treoirlínte seo d'Údaráis Phleanála le réasúnaíocht fhianaise-bhunaithe agus le hábhar na Croístraitéisí. I gCaibidil 1, tugtar achoimre ar Croí-Straitéis an Phlean seo agus soláthraítear cur síos ardleibhéil ar na príomhstaitisticí agus ar na príomhthosaíochtaí atá mar bhonn agus thaca ag an bPlean agus cuireann sé in iúl straitéis chainníochtúil mheántéarmach agus fhadtéarmach d'fhorbairt spásúlachta na cathrach.
Treoirlínte d'Údaráis Phleanála & don Bhord Pleanála maidir le Measúnachtaí Tionchair Timpeallachta (2018)	Treoirlínte d'Údaráis Phleanála agus don Bhord Pleanála ar shaincheisteanna nós imeachta agus teicniúla a eascraíonn as an gceanglas measúnú tionchair timpeallachta (MTT) a dhéanamh. Níl baint ag na treoirlínte seo le hullmhú an Phlean Forbartha ach le bainistíocht forbartha agus measúnú ar thionscadail.
Imlitir Tithíochta 28/2021: Acht um Thithíocht Inacmhainne 2021 — Leasuithe ar Chuid V	Sa Chiorclán seo, tugtar comhairle ar na leasuithe ar Chuid V den Acht um Pleanáil agus Forbairt atá i gCuid 6 den Acht um Thithíocht Inacmhainne 2021 Rachaidh an tÚdarás Pleanála ar aghaidh le cur chun feidhme na leasuithe ar Chuid V maidir le hiarratais ar chead pleanála d'fhorbairtí tithíochta.
Roghanna Tithíochta dár nDaonra atá ag Dul in Aois: Ráiteas Beartais DPGLG agus DoH (2019)	Tá tagairt déanta do na treoirlínte seo i gCaibidil 3 Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe agus i gCaibidil 11 (b) Caihdeáin agus Treoirlínte.
Modheolaíocht Sprioc Soláthair Tithíochta um Pleanáil Forbartha DHLGH (2020)	Cuireadh an mhodheolaíocht i bhfeidhm ar réamhaisnéisí tithíochta i dtréimhse an Phlean mar atá leagtha amach i gCaibidil 2, Croí-Straitéis agus Caibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe agus sa Straitéis Tithíochta agus sa Mheasúnú ar Riachtanas agus Éileamh Tithíochta.
Treoirlínte Pleanála Réigiúnacha a Chur chun Feidhme - Treoirlínte Dea-Chleachtais (2010)	Croí-Straitéis an Dréachtphlean seo agus tá sí ag teacht le Straitéis Spásúlachta agus Eacnamaíoch Réigiúnach an Tuaiscirt agus an Iarthair (RSES) 2020 - 2032.
Cód Cleachtais Nua an EPA do Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí (Coibhéis Daonra ≤ 10) DHLGH (2021) & Ciorclán NRUP 01/2021 Maidir le: Cód Cleachtais Nuashonraithe.	Tagairt shonrach Cód Cleachtais an EPA ar Chórais Chóireála agus Diúscartha Fuíolluisce a fhreastalaíonn ar Thithe Aonair (2021) i gCaibidil 11(b) Caihdeáin agus Treoirlínte i gCuid 11.12 Limistéir Thalmhaíochta.
Treoirlínte Eatramhacha d'Údaráis Phleanála ar Phleananna Reachtúla, ar Fhuinneamh In-athnuaite agus ar Athrú Aeráide DHPCLG (2017)	I gCaibidil 2, Gníomhú ar son na hAeráide agus Caibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar pléitear na téamaí um thuilte agus aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin.
Tírdhreach agus Treoirlínte Measúnaithe Tírdhreacha	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádúrtha, Bithéagsúlacht, Áineas agus Taitneamhacht, tugtar aghaidh ar

Treoirlínte Alt 28	Dréachtphlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
	shaincheisteanna tírdhreacha agus ar ghnéithe de thírdhreach na cathrach.
Lámhleabhar do Phleananna Ceantar Áitiúil agus d'Údaráis Phleanála (2013)	Cloífead leis na Treoirlínte seo agus Pleananna Ceantair Áitiúil á n-ullmhú laistigh de chreat straitéiseach an Phlean Forbartha seo.
Criosanna Dícharbónaithe na nÚdarás Áitiúil (DZanna) DHLGH- Ciorclán LGSM01-2021	Caibidil 2, Gníomhú ar son na hAeráide
Cuid V den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000, Soláthar Tithíochta, Treoirlínte d'Údaráis Phleanála (2000)	I gCaibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, cuirtear na treoirlínte seo san áireamh. Tá sonraí maidir le Straitéis Tithíochta na Comhairle san áireamh sna doiciméid tacaíochta.
An tAcht um Pleanáil agus Forbairt (Leasú) 2010 (Ciorclán PPL 1/2010)	Leasaíodh roinnt ranna éagsúla den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 , tugadh isteach an ceanglas maidir le croístraitéisí atá bunaithe ar fhianaise do Phleananna Forbartha agus soiléiríodh sa reachtaíocht phleanála an dualgas atá ar údaráis phleanála faoin Treoir maidir le hÉin agus Gnáthóga. Cloíonn an Plean Forbartha leis an reachtaíocht seo.
Soláthar scoileanna agus an córas pleanála – Cód Cleachtais d'Údaráis Phleanála (2008)	I gCaibidil 7, Pobal agus Cultúr, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le scoileanna agus cuirtear na treoirlínte seo san áireamh.
Cairéil agus Gníomhaíochtaí Coimhdeacha Treoirlínte d'Údaráis Phleanála (2004)	I gCaibidil 11, Cuid 11.28 Tionscail/Cairéil Eastóscacha, tugtar aghaidh ar chairéil agus gníomhaíochtaí coimhdeacha agus déanann siad tagairt shonrach do na treoirlínte seo.
Treoirlínte Pleanála Miondíola agus Lámhleabhar Dearaidh Miondíola (2012)	I gCaibidil 6, Geilleagar, Fiontar agus Miondíol, leagtar amach beartais na Comhairle ar mhiondíol agus cuirtear na treoirlínte seo san áireamh. Ullmhóidh Comhairlí Cathrach agus Contae na Gaillimhe Comhstraitéis Miondíola de réir na dTreoirlínte Pleanála Miondíola le linn thréimhse an Phlean seo. I gCaibidil 11(b), leagtar amach caighdeáin agus treoirlínte forbartha miondíola agus tráchtála de réir an Lámhleabhar Dearaidh seo.
Infheistíocht Institiúideach Tráchtála i dTithíocht a Rialáil - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála DHLGH (2021)	Tabharfar aird sa Straitéis Tithíochta agus cuirfead i bhfeidhm í i mbainistíocht forbartha trí úsáid a bhaint as coinníollacha.
Beartais Tithíochta Tuaithe agus Critéir um Riachtanas Áitiúil i gCiorclán an Phlean Forbartha SP/5/08	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádúrtha, Bithéagsúlacht, Áineas agus Taitneamhacht, Cuid 5.7.2 Tailte Talmhaíochta agus i gCaibidil 11 (b), Alt 11.12 Limistéir Thalmhaíochta, tugtar aghaidh ar fhorbairt chónaithe ar thailte talmhaíochta críosaithe A sa chathair.
Alt 261A den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 -Treoirlínte (Eanáir 2012) agus Alt 261A den Acht um Pleanáil	Tagraíonn na treoirlínte seo d'fhorálacha reachtúla maidir le cairéil agus níl siad ábhartha maidir le hullmhú an Phlean Forbartha. I gCaibidil 11, Cuid

Treoirlínte Alt 28	Dréachtphlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
agus Forbairt, 2000 Treoirlínte Forlíontacha (Iúil 2012)	11.28 Tionscail/Cairéil Eastóscacha, tugtar aghaidh ar chairéil agus gníomhaíochtaí coimhdeacha agus déanann siad tagairt shonrach do na treoirlínte seo.
Pleanáil Spásúlachta agus Bóithre Náisiúnta Treoirlínte d'Údaráis Phleanála RCPRÁ (2012)	I gCaibidil 4, Soghluaisteacht Inbhuanaithe agus Iompar, leagtar amach beartais na Comhairle maidir leis an ngréasán bóithre náisiúnta.
Treoir maidir le Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta (SEA): Treoirlínte d'Údaráis Réigiúnacha agus Údaráis Phleanála DEHLG (2004)	Is éard atá i Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta (MSC) ná an próiseas trína gceanglaítear breithnithe comhshaoil a chomhtháthú go hiomlán in ullmhú agus glacadh pleananna agus clár. Rinneadh torthaí an phróisis SEA a mheas go hiomlán agus iad a chomhtháthú in ullmhú agus i ndéanamh an Phlean Forbartha Cathrach agus leagtar amach iad i Ráiteas SEA an Phlean seo. Tá na treoirlínte seo curtha i bhfeidhm in Imleabhar 3 den Tuarascáil Timpeallachta um Measúnú Straitéiseach Timpeallachta (MSC).
Forbairtí Cónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála agus an Lámhleabhar Dearaidh Uirbhig a ghabhann leo: Treoir Dea-Chleachtais (2009) & Ciorclán: NRUP 02/2021.	I gCaibidil 3, Leagann Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le forbairt chónaithe agus cuirtear na treoirlínte seo san áireamh. Tá caighdeáin agus treoirlínte forbartha cónaithe i gCaibidil 11(b) de réir na dtreoirlínte seo.
Treoirlínte um Forbairt Tithíochta Inbhuanaithe Tuaithe d'Údaráis Phleanála DEHLG (2005)	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádúrtha, Bithéagsúlacht, Áineas agus Taitneamhacht, Cuid 5.7.2 Tailte Talmhaíochta agus i gCaibidil 11 (b), Alt 11.12 Limistéir Thalmhaíochta, tugtar aghaidh ar fhorbairt chónaithe ar thailte talmhaíochta críosaithe A sa chathair.
Cuideachtaí Eastát Tithíochta/Bainistíochta a Ghlacadh ar Láimh (2006)	Baineann na treoirlínte seo le nósanna imeachta eastáit tithíochta agus cuideachtaí bainistíochta a ghlacadh ar láimh agus mar sin níl siad ábhartha do phróiseas ullmhúcháin an Phlean Forbartha.
Aeróga Teileachumarsáide agus Struchtúir Tacaíochta, (DECLG, Ciorclán PL07/12 2012)	I gCaibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar, leagtar amach na beartais maidir le bonneagar Teileachumarsáide agus struchtúir ghaolmhara. I gCaibidil 11(b), Alt 17, déantar tagairt shonrach do na treoirlínte seo.
An Córas Pleanála agus Bainistíocht Riosca Tuile - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála agus Aguisíní Teicniúla (2009)	Tá Measúnú Straitéiseach Riosca Tuilte (SFRA) déanta ag an gComhairle Cathrach ar na beartais agus na cuspóirí atá sa Phlean seo de réir na dtreoirlínte um Bainistíocht Riosca Tuilte. I gCaibidil 9 Comhshaol agus Bonneagar leagtar amach beartais na Comhairle ar limistéir atá i mbaol tuilte agus déantar tagairt shonrach i gCaibidil 11 (b), Rannán 11.27 Riosca & Measúnú Tuilte do na treoirlínte seo.
Treoirlínte um Chaomhnú Crann DOELG (1994)	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádúrtha, Bithéagsúlacht, Áineas agus Taitneamhacht, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le crainn agus coillearnacha sa chathair.

Treoirlínte Alt 28	Dréachtphlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
Forbairt Uirbeach agus Airde Foirgníochta - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála DPGLG (2018)	Tá na treoirlínte seo curtha i bhfeidhm i gCaibidil 1, Croí-Straitéis, Caibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, Caibidil 8, Oidhreacht Thógtha, Déanamh Áite agus Dearadh Uirbeach agus sa doiciméad tacaíochta Straitéis um Dhlús Uirbeach agus Airde Foirgnimh.
Ciorclán PD 7/09 maidir leis na Rialachán um Scaoileadh Fuíolluisce (Údarú).	I dTuarascáil Timpeallachta an Mheasúnaithe Straitéisigh Timpeallachta (SEA) agus i gCaibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar den Phlean seo, tugtar aghaidh ar cheisteanna uisce agus fuíolluisce.
Treoirlínte Forbartha Fuinnimh Gaoithe d'Údaráis Phleanála DEHLG (2006) agus Dréacht-Treoirlínte Athbhreithnithe um Fhorbairt Fuinnimh Gaoithe (2019)	I gCaibidil 9, Comhshaol agus Infrastruchtúr, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le foinsí in-athnuaite fuinnimh lena n-áirítear fuinneamh gaoithe. I gCaibidil 11 (b), Alt 11.18, déantar tagairt shonrach do na treoirlínte seo.

Aguisín 3 – Liosta de na Déanmhais Chosanta ar Thaifead na nDéanmhas faoi Chosaint

Tag:	Suíomh	Tag:	Suíomh		
	Sráid na Súdairí	Baile an Dúlaigh		1401	Uimh. 1
101	Uimh. 2	401	Caisleán Bhaile an Dúlaigh	1402	Uimh. 2
102	Uimh. 3	402	Crannóg-Áitreabh Locha	1403	Uimh. 3
103	Uimh. 4			1404	Uimh. 4
104	Uimh. 5			Tag:	Suíomh
105	Uimh. 6			1405	Muilte an Droichid
106	Uimh. 7		Baile an Phoill		Páirc na Sceach
107	Uimh. 8	501	Tiníl & Seid	1501	Séipéal San Séamas
108	Uimh. 9	502	Teachín Ceann Tuí	1502	Reilig San Séamas
109	Uimh. 10			1503	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
110	Uimh. 11	601	Imfhálú Cré Uni-Vallet	1504	Teach Pháirc na Sceach
111	Uimh. 18			1505	Teachín Uí Ifearnáin, Bóthar an Bhealaigh
112	Uimh. 21		Baile an Bhriotaigh		An Cheapach
113	Uimh. 22	701	Caisleán Bhaile an Bhriotaigh	1601	Scoil na Buaile Beag (Naomh Iosaif), Seanbhóthar Ráthúin
114	Uimh. 23	702	Reilig & Lisín	1602	Teachín na Fiúise
115	Stór Gráin				An Clai Bán
	Sráid an Gheata Bhig		Baile an Locháin	12001	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
201	Uimh. 2	801	Teachín Ceann Tuí		An Caisleán Gearr
202	Uimh. 4	802	Teachín Ceann Tuí 1 & 1/2 Stór	1701	Caisleán
203	Uimh. 5	803	Caidéal Uisce Lámhthiomáinte	1702	Suíomh an tSéipéil
204	Uimh. 6			1703	Teachín Ceann Tuí
205	Uimh. 7		Bearna	1704	Seanteach Scoile in aice le Siopa Leaders
206	Uimh. 8	901	Tobar Naofa	1705	Séadchomhartha , Bóthar Thuama
207	Uimh. 9	902	Suíomh Chaisleán Bhearna		Arda Fhaiche an Chaisleáin
208	Uimh. 11 & 13	903	Teach Bhearna	1801	Reilig
209	Uimh. 15	904	Teach Gheata, Bóthar Bhearna		Sráid an Chaisleáin - Lána na Beairice
210	Uimh. 16 & 18			1901	Cuid de Bhalla Meánaoiseach an Bhaile
211	Uimh. 17		Barr na Crannaí	1902	Cuid de Bhalla Meánaoiseach Tí Mheánaoisigh
212	Uimh. 19	2901	Teachín Ceann Tuí Bóthar an Easpaig Uí Dhomhnaill	1903	Cuid de Bhalla Meánaoiseach le Fuinneoga Cloiche Snoite & Bloghanna Gearrtha Cloiche
213	Uimh. 21	1001	Summerdale		Lána an Chrainn Chnó Chapail
214	Uimh. 22 & 24				
215	Uimh. 23		An Charraig Dhubh, Bóthar na Trá		
216	Uimh. 25	1101	Teach & Geata na Carraige Duibhe		
217	Uimh. 26				
218	Uimh. 29		An Bóthar Mór		
219	Uimh. 28	1201	Uimh. 86		
220	Uimh. 33	1202	Uimh. 88		
221	Uimh. 36	1203	Uimh. 120		
222	Uimh. 38	1204	Teach Reilige & Séipéil na Marbh		
223	Uimh. 40				
224	Uimh. 42		Bóthar Shandair		
225	Uimh. 46	1301	Uimh. 8		
226	Uimh. 48	1302	Cros Ghreanta Chloiche		
227	Uimh. 50				
228	Uimh. 52				
	Lána an Pinniúir				
301	Deighleog Urdhúin ón 17ú haois				
302	Dhá Iar-theachín Ceardaí				

Sráid an Droichid

2001	Suíomh Galláin Chloiche chuig Teach Mór	2805	Uimh. 7	3601	Foirgneamh Cearta Daonna OÉG
		2806	Uimh. 8	3602	Ardeaglais
		2807	Uimh. 9	3603	Droichead na mBradán
	Lána an Teampail	2808	Uimh. 11	3604	Clubtheach an Chontae
2101	Uimh. 2 & 3	2809	Uimh. 13 & 15	3605	Teach an Oileáin
		2810	Uimh. 17	3606	Uaigh an Charrchlóis
	An Cladach	2811	Uimh. 10	3607	An Oifig Iascaigh
2201	Séipéal Mhuire	2812	Uimh. 12	3608	Lóiste na Cora
	Tag: Suíomh	2813	Uimh. 2	3609	Áith Aoil
2202	Reilig		Daingean Íochtar		Sráid Eglinton
2203	Scoil an Chladaigh	3001	Baois Teach Tae	3701	Uimh. 1
2204	Reilig, Snoiteáin Chloiche, Balla Teorann	3002	Teach Oighir	3702	Uimh. 2
		3003	An Caiseal - Iarsmaí Caisil	3703	2 Phlaic Thúr Leoin, Túrtheach
	agus Suíomh		Tag: Suíomh	3704	Oifig an Phoist (GPO)
	Prióireachta ón 15ú haois		Sráid Dhoiminic Íochtarach		An Fhaiche Mhór
2205	Halla an Chladaigh	3201	Uimh. 29		Tag: Suíomh
2206	Céanna & Glais le Geataí san áireamh	3202	Uimh. 31	3801	Uimh. 14 & 15
2207	Bóthar na Prióireachta - Suíomh Abhainn Mhuire	3203	Uimh. 33	3802	Uimh. 16
		3204	Uimh. 34	3803	Uimh. 17
	Bóthar an Choláiste	3205	Uimh. 35	3804	Uimh. 19
2301	Uimh. 3	3206	Uimh. 36	3805	Uimh. 43
2302	Uimh. 6 Bloc	3207	Uimh. 37	3806	Uimh. 45
	Aolchloiche Snoite	3208	Uimh. 38	3807	Doras de Brún
2303	Uimh. 30	3209	Uimh. 39	3808	Dealbh Liam Uí Mhaoilíosa
		3210	Uimh. 40	3809	Uimh. 8
	Cúil Each	3211	Uimh. 41 & 43	3810	Uimh. 23
2401	Cloch Mheánaoiseach Fochla	3212	Uimh. 42	3811	Uimh. 21
2402	Teachín Díon Tuí Aon Stóir	3214	Uimh. 44	3812	Húicéir na Gaillimhe
		3215	Uimh. 45		Sráid an Iarsaigh
	Lána Theach na	3216	Uimh. 46	3901	Uimh. 17
Cúirte		3217	Uimh. 47	3903	Cúl Uimh. 17 & 19, Cuid de Bhalla Meánaoiseach
2501	Iarsmaí Halla ón 14ú haois	3218	Uimh. 49	3904	Uimh. 1
2502	Amharclann	3219	Uimh. 50 & 52		Bóthar an Athar Uí
		3220	Uimh. 54		Ghríofa
	Cearnóg Theach na	3221	Uimh. 56	3910	Séadchomhartha
Cúirte		3222	Uimh. 55	3911	An Droichead Meáite
2601	Teach na Cúirte	3223	Uimh. 57		Margadh an Éisc
2602	Halla an Bhaile	3224	Uimh. 58	4001	An Póirse Caoch & Balla
2603	Uimh. 1	3225	Uimh. 65 (Plaic Chathrach Chloiche)	4002	Fráma Dorais Bhaile Átha Í
2604	Uimh. 2		Sráid Dhoiminic Uachtarach	4003	Teach an Chomartúnaigh
2605	Uimh. 3	3301	Uimh. 12 (Seanteach Choimeadaí Loic)		Sráid Thobar an Iarla
2606	Bosca Poist Seoirse V	3302	Uimh. 7 (Teach Tábhairne Taylor's roimhe seo)	4201	Teach Eala
			Bóthar na Díge	4202	Uimh. 1
	Barr na Coille	3501	Oibreacha Uisce & Foirgneamh Gaolmhar	4203	Uimh. 2
2701	Áith Aoil	3502	Oibreacha Uisce ó na 1940idí	4204	Uimh. 3
		3503	Caisleán Thír Oileáin Oileán an Iarla	4205	Uimh. 9 & 10
	An tSráid Trasna				
Uachtair					
2801	Uimh. 1				
2802	Uimh. 4				
2803	Uimh. 5				
2804	Uimh. 6				

4206 Naomh Anna
 4207 Teach Lowstrand

Sráid Forster
 4301 Umar Capall
 Lasmuigh de Uimh. 37 & 39

4302 Uimh. 12
 4303 Uimh. 14
 4304 Uimh. 16
 4305 Uimh. 48
 4306 Clochar & Séipéal
 Maigdiléana
 4307 Séipéal Naomh
 Pádraig
 4308 Halla Naomh Pádraig
 4309 Uimh. 18

Cnoc an Sconsa
 4401 Reilig & Séipéal na
 Marbh

An tSráid Ard
 4501 Uimh. 1
 4502 Uimh. 2
 4503 Uimh. 3
 4504 Uimh. 4 & 5
 4505 Uimh. 6
 4506 Uimh. 7

Tag: Suíomh
 4507 Uimh. 8
 4508 Uimh. 9
 4509 Uimh. 10
 4510 Uimh. 11
 4511 Uimh. 12
 4512 Uimh. 13
 4513 Uimh. 14
 4514 Uimh. 15
 4515 Uimh. 16
 4516 Uimh. 17 & 18
 4517 Uimh. 19
 4518 Uimh. 20
 4519 Uimh. 21
 4520 Uimh. 22

Sráid Anraí
 4601 Uimh. 9 - Teach
 Ceann Tuí Dhá Stór

**Lána na
 gCiarabhánach**
 4701 Uimh. 9
 4702 Uimh. 10
 4703 Uimh. 15

Cnoc na Cathrach
 4801 Suíomh Créfoirt
 Luath-Chríostaí
 /Luath-Thréimhse

Staire
 4802 Suíomh Muileann
 Cothrománach &

Lonnaíocht
 Ghaolmhar
 4803 Scairdeán Uisce
 4804 Suíomh Sliogchairn

Páirc Léana Bháite
 4901 Reilig

**Sráid na
 Lombardach**
 5001 Séipéal San Nioclás
 5002 Uimh. 1-3
 5003 Uimh. 5
 5004 Reilig Shéipéal San
 Nioclás
 5005 Balla Teorann ag
 Scoil Naomh Pádraig

An Siúlán Fada
 5101 Uimh. 11, 12 & 13
 5102 Mullaird Chloiche &
 Colbha Aolchloiche
 5103 Uimh. 24
 5104 Uimh. 25
 5105 Uimh. 26
 5106 Uimh. 27
 5107 Uimh. 1, Músaem
 Cathrach na Gaillimhe
 Dealbh de
 Phádraic Ó Conaire

Loch an tSáile
 5201 Tobar San Agaistín

Tag: Suíomh
 5202 Cé
 5203 Clocha Snoite - Suite
 ar chúl
 Uimh. 6 Bóthar an
 Choláiste

**Sráid an
 Phríomhgharda**
 5301 Uimh. 1
 5302 Uimh. 2
 5304 Uimh. 4
 5305 Uimh. 6
 5306 Uimh. 7
 5307 Uimh. 9
 5308 Uimh. 10
 5309 Uimh. 11
 5310 Uimh. 12
 5311 Uimh. 13 & 14
 5312 Uimh. 15
 5313 Uimh. 16
 5314 Uimh. 17
 5315 Uimh. 20
 5316 Uimh. 22

Sráid an Mhargaidh
 5401 Uimh. 1 & 2
 5402 Uimh. 4 & 5
 5403 Uimh. 6

5404 Uimh. 7
 5406 Uimh. 10 & 11
 5407 Uimh. 13
 5408 Uimh. 14
 5409 Uimh. 15
 5410 Uimh. 16
 5411 Uimh. 17
 5412 Uimh. 18
 5413 Cuimhneachán Uí
 Loingsigh
 5414 Umar Capall

Bóthar Mhóinséil
 5501 Uimh. 11

**Sráid Mhuire
 Suíomh**
 5601 Uimh. 18 & 19

Mionlach
 5701 Tuama Meigiliteach
 5702 Caisleán Mhionlaigh
 5703 Teach Gheata
 5704 Gallán - 1816 Greanta
 Crosbhóthar
 an Mhargaidh
 5705 An Leacht
 5707 Teachín Díon Tuí Aon
 Stóir
 5708 Teachín Díon Tuí Aon
 Stóir
 5709 Teachín Díon Tuí Aon
 Stóir
 5710 Teachín Díon Tuí Aon
 Stóir

Tag: Suíomh
 5711 Teachín Díon Tuí Aon
 Stóir

**Bóthar na
 gCeannaithe**
 5801 Uimh. 1-5
 (McDonaghs roimhe
 seo)
 5802 Teach Niland
 5803 Clós Hynes - Cloch
 Athúsáidte

Páirc Mhuirinne
 5901 Caisleán/Túrtheach
 5902 Leaca Uaighe
 5903 Teach Cairéil
 5904 Oibreacha Marmair

Mervue
 6001 Eaglais agus Reilig
 San Séamas
 6002 Coimpléasc Royal
 Tara

6101	An tSráid Láir Uimh. 2 Uimh. 2 (Ardeaglais Phrotastúnach roimhe seo)	6902	Uimh. 49	7803	Uimh. 37
6102	Uimh. 4 (Institiúid na Meicneoirí)		An Caisleán Nua		Lána an Chaidéil
6103	Uimh. 6 & 8		Íochtarach	7901	Clocha Creatha, Cloch Chrú & Céimeanna
6104	Uimh. 15 An Séipéal Agaistíneach	7001	Leabharlann - ÓEG		Aolchloiche
6105	Uimh. 19	7002	Dealbh Theibí Mhiotail - OÉG		Lána na Céibhe
6106	Uimh. 22	7003	Bloc na nDán - OÉG	8000	Uimh. 1
6107	Uimh. 24	7004	Colmlann & Balla Bábhúin	8001	Uimh. 2
6108	Uimh. 34		Bóthar Nua	8002	Uimh. 3
6109	Uimh. 36 & 38	7101	Uimh. 2	8003	Uimh. 4
6110	Uimh. 42	7102	Uimh. 3	8004	Uimh. 5
6111	Uimh. 44	7103	Uimh. 14	8005	Uimh. 6
	Sráid an Mhuilinn	7104	Uimh. 15	8006	Uimh. 7
6201	Droichead Ruxton	7105	Uimh. 16		Sráid na Céibhe
6202	Uimh. 23 (Foirgneamh CYMS roimhe seo)	7106	Uimh. 33	8101	Uimh. 2
6203	Canáil Tarae Íochtair		Baile Nua Mhic	8102	Uimh. 3
6204	Uimh. 10 (Iar-lóiste Máisiúnach)		Gabhann	8103	Uimh. 4
	Mionchluain		7201	8104	Uimh. 5
6301	Teachín Mhionchluain - Teach Ceann Tuí		Dhálaigh	8105	Uimh. 6
Tag: Suíomh			7202	8106	Uimh. 7
6302	Teachín Ceann Tuí		7202	8107	Uimh. 8
	Muirbheach		Cloch Inscríofa dátaíthe 1816 - J. Healy	8109	Uimh. 9
6401	Teach Mhuirbhígh		Sráid Oileán	8110	Uimh. 10 & 12
6402	Crosaire Crosaire Comhréidh Mhuirbhígh - Geataí		Altanach	8111	Uimh. 14
	Inis Caorach		7400	8112	Uimh. 11 & 13
6501	Teach Solais		7401	8113	Uimh. 15 & 17
	Sráid na nDuganna		7402	8114	Uimh. 19
Nua			7403	8115	Uimh. 21
6701	Uimh. 1 & 3		7404	8116	Uimh. 22
Tag: Suíomh			7405	8117	Uimh. 23
6702	Uimh. 17		7406	8118	Uimh. 16 & 18
6703	Teach Limerick Steamship – Éadanas		7407	8119	Uimh. 1
	Bóthar an Chaisleáin		7408		Sráid na Banríona
Nua			7409	8201	Eaglais Mhodhach/ Phreispitéireach agus Reilig
6801	Uimh. 2		7410	8202	Stór Cloch Ghearrtha (CIE)
6802	Uimh. 4		7411		Seanbhóthar
6803	Uimh. 5		An Pháirc Mhór	Ráthúin	
6804	Uimh. 9		7601	8301	Teach Rathúin
6805	UCHG - Iar-Theach na nAltraí		Dhá Theachín i bhFothracha		An Rinn Mhór
	An Caisleán Nua		Bóthar na Toirbhearta	8401	Dún Uí Mhaoiliosa Beairic Mhíleata
Uachtarach			Tag: Suíomh		
6901	Uimh. 30 - ÓEG (Iar- Choláiste Proinsiasach)		7701	8402	Séipéal na Beairice
			7702	8403	Suíomh an Imfhálaithe Chrú, Faiche an Leasa
			7703		Bhig
			7704	Tag: Suíomh	
			Cnoc na Radharc	8405	Scoil an Teaghlaigh Naofa
			7801		
			7802		

8406	Cloch Uí Loingsigh	8903	Séipéal Chríost an Rí	9108	Uimh. 6 Ardán
8407	Dún Chromail	Tag: Suíomh			Montpelier, Bóthar na Mara
8408	Dún na Mara - O.S. Rianaire	8904	Seastán Bhanna, Páirc Bhóthar na Trá	9109	Uimh. 7 Ardán
8409	Céide Chois Locha - O.S. Rianaire	8905	Piaraí Geata lena n-áirítear tagarmharc Coise an Phréacháin		Montpelier, Bóthar na Mara
8410	Céide Chois Locha - O.S. Rianaire	8906	Bosca Poist	9110	Uimh. 1 Plás Íle, Bóthar na Mara
8411	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire		Bóthar Bhóthar na Trá Íochtarach	9111	Uimh. 2 Plás Íle, Bóthar na Mara
8412	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire	9001	Uimh. 62 (Teach Ceann Tuí)	9112	Uimh. 3 Plás Íle, Bóthar na Mara
8413	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire	9002	Uimh. 23 (Scoil & Eaglais na mBráithre Críostaí roimhe seo)	9113	Uimh. 4 Plás Íle, Bóthar na Mara
8414	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire	9003	Geata & Balla Tadhlaigh ag Bealach isteach go	9114	Uimh. 5 Plás Íle, Bóthar na Mara
8415	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire		Páirc Léana Bháite	Tag: Suíomh	
8416	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire	9004	Piaraí Geata & Balla Tadhlaigh ag an mBealach isteach go Cul Trá	9115	Uimh. 6 Plás Íle, Bóthar na Mara
8417	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire	9005	Bosca Poist Saorstáit Éireann ag an mBealach isteach go Cul Trá	9116	Uimh. 7 Plás Íle, Bóthar na Mara
	Aibhneacha/Uiscebhealaí	9006	Bosca Poist ag an mbealach isteach chuig Páirc Léana Bháite	9117	Uimh. 8 Plás Íle, Bóthar na Mara
8501	Lena n-áirítear Droichid, Coraí, Ballaí, Claifort, Céanna & Eile Bonneagar Gaolmhar	9007	Teach Lóiste na Níle	9118	Uimh. 9 Plás Íle, Bóthar na Mara
	Abhainn na Gaillimhe	9008	Uimh. 43 J Stewart Ltd. - Éadanais	9119	Uimh. 10 Plás Íle, Bóthar na Mara
8601	Galláin & Claifort Chloiche	9009	Uimh. 86 Bailtín Normannach	9120	Coláiste Iognáid, Bóthar na Mara
	Carraig Bhartúin, Bóthar na Trá	9010	Uimh. 88		Bóthar Sheantalaimh
8701	An Gort Ard	9011	Uimh. 110 Naomh Iúd	9201	Teach na Spuaice, Uimh. 59
8702	Coláiste Mhuire	9012	Uimh. 132	9202	Clocha Creatha, Uimh. 57
8703	Lios Gorm		Bóthar na Mara	9203	Uimh. 58
	Ros Cam	9101	Séipéal San Iognáid	9204	Uimh. 13 (Teachín Ceann Tuí)
8801	Gallán	9102	Halla Cholm Cille		Sráid na Siopaí
8802	Suíomh Mainistreach le Cloigtheach	9103	Uimh. 1 Ardán Montpelier, Bóthar na Mara	9301	Uimh. 1
8803	Baois Ros Cam	9104	Uimh. 2 Ardán Montpelier, Bóthar na Mara	9302	Uimh. 2 & 3
8804	Teach Ceann Tuí - Bóthar Dhabhach Uisce	9105	Uimh. 3 Ardán Montpelier, Bóthar na Mara	9303	Uimh. 4
8805	Lóiste an Gheatóra - Bóthar Dhabhach Uisce	9106	Uimh. 4 Ardán Montpelier, Bóthar na Mara	9304	Uimh. 14 & 15
8806	Droichead Iarnróid Chnoc Rois	9107	Uimh. 5 Ardán Montpelier, Bóthar na Mara	9305	Uimh. 16 & 18
	Bóthar Bhóthar na Trá Uachtarach			9306	Uimh. 21
8901	Suíomh an tSéipéil & Naisc Ghailf an Lisín in aice láimhe			9307	Uimh. 19 & 20
8902	Teach féarthailte, Uimh. 179			9308	Uimh. 33
				9309	Uimh. 38 & 39
				9310	Uimh. 26
				9311	Teach Méaracáin, Uimh. 27
				9312	Uimh. 13 (Doras Cloiche)
				9313	Caisleán an Loingsigh, Uimh. 40
				9314	Uimh. 11
				9315	Uimh. 12
					Sráid San Aibhistín

9401	Uimh. 1, 3 & 5	lena n-áirítear Botháin	10203	Uimh. 3 Corrán
9402	Uimh. 11	Chloiche, Stáblaí		Phailmíre
9403	Uimh. 13	Cloiche	10204	Uimh. 4 Corrán
9405	Uimh. 15	Caschlár, Droichid &		Phailmíre
9406	Teach na Méarachta,	Ráillí	10205	Uimh. 5 Corrán
	Uimh. 33	10003 Túr Uisce		Phailmíre
9407	Prióireacht San		10206	Uimh. 6 Corrán
	Aibhistín			Phailmíre
	Bóthar Bhréanainn,	An Bóthar Ard	10207	Uimh. 7 Corrán
	Bóthar Áth Cinn	10101 Lóiste Geata chuig		Phailmíre
		Caisleán an Léana	10208	Uimh. 8 Corrán
9501	Uimh. 1	Bháite		Phailmíre
9502	Uimh. 2	10102 Caisleán an Léana	10209	Uimh. 9 Corrán
9503	Uimh. 3	Bháite, Naomh Anna		Phailmíre
9504	Uimh. 4	10103 Iar-chlochar na	Tag: Suíomh	
9505	Uimh. 5	nDoiminiceach	10210	Uimh. 10 Corrán
9506	Uimh. 6	10105 Clocha ó Shéipéal		Phailmíre
	Sráid San Proinsias	San Nioclás	10211	Uimh. 11 Corrán
9601	Séipéal Mhainistir na	10106 Cluain Mhuire		Phailmíre
	bProinsiasach	10107 Bosca Poist	10212	Uimh. 12 Corrán
Tag: Suíomh		10108 Lóiste Geata -		Phailmíre
9602	Taillte Eaglasta le	Ardilaun Hotel	10213	Uimh. 13 Corrán
	Reilig	10109 Pálás an Easpaig,		Phailmíre
9603	Taillte & Uaigheanna	Cnoc Mhuire	10214	Uimh. 14 Corrán
	Chlochar na Trócaire	10110 Tobar Clúdaithe -		Phailmíre
9604	Doras Uí Dhorchaidhe	Caisleán an Léana	10215	Uimh. 8 Ardán
	ar Thailte an	Bháite		Montpelier
	Chlochair	Tag: Suíomh	10216	Uimh.9 Ardán
9605	Uimh. 2	10111 Suíomh Gallán		Montpelier
9606	Uimh. 10	10112 Uimh. 1, Ardán Mhuire	10217	Uimh. 10 Ardán
	Sráid San Héilin	10113 Uimh. 2 Ardán Mhuire		Montpelier
9701	Uimh. 14	10114 Uimh. 3 Ardán Mhuire	10218	Uimh. 4 Plás Devon
9702	Uimh. 23	10115 Uimh. 4 Ardán Mhuire		Bóthar na Mine
	Bóthar Mhuire	10116 Uimh. 5 Ardán Mhuire	10250	Coláiste Éinde
9801	Coláiste Oideachais	10117 Uimh. 6 Ardán Mhuire		Bóthar na hOllscoile
	Mhuire	10118 Uimh. 7 Ardán Mhuire	10301	Iarsmaí Fuinneog
	Foirgnimh & Séipéal	10119 Uimh. 8 Ardán Mhuire		Mhuilleannach Chloiche
9802	Scoil Fhursa	10120 Uimh. 9 Ardán Mhuire	10302	Grúpa Snoiteáin
9803	Uimh. 12	10121 Uimh. 10 Ardán		Amais
	Sráid San Nioclás	Mhuire	10303	An Chearnóg, OÉG
9901	Uimh. 1	10122 Uimh. 11 Ardán	10304	Lóiste Geata
9902	Uimh. 2	Mhuire	10305	Uimh. 19
9903	Uimh. 3	10123 Uimh. 12 Ardán	10306	Uimh. 20
9904	Uimh. 4	Mhuire	10307	Institiúid Mháirtín Uí
9905	Uimh. 5	10124 Uimh. 13 Ardán		Riain
9906	Uimh. 6	Mhuire	10308	Iar-Fhoirgneamh IMI
9907	Uimh. 7	10125 Uimh. 14 Ardán	10309	Bloc na
9908	Uimh. 8	Mhuire		hInnealtóireachta
9909	Uimh. 9	10126 Uimh. 15 Ardán		Sibhialta
9910	Uimh. 10	Mhuire	10310	Bloc na Roinne
	Bóthar an Stáisiúin	10127 Uimh. 16 Ardán		Oideachais
10001	Stáisiún Traenach	Mhuire	10311	Bosca Poist
	Ceannt	10128 An Chroit, An Bóthar		Plás Victoria
	An Corrán	Ard	10401	Foirgneamh 3-bhá
10002	Foirgnimh Iarnróid &	10201 Uimh. 1 Corrán		(Rooneys)
	Choimhdeacha -	Phailmíre		Cois na Deargaile
		10202 Uimh. 2 Corrán	10501	Uimh. 7
		Phailmíre	10502	Uimh. 8

10503 Uimh. 9
10504 Teach na Coiribe,
Uimh. 3
10505 Teach Mór na Coiribe,
Uimh. 4
10506 Teach Loch Coirib,
Uimh. 5
10507 Dealbh Adhmaid an
Bhradáin Léimnigh

Bóthar Pháirc an

Tobair

10601 Geata Ornáideach

Tag: Suíomh

10602 Cluain Mhuire, GMIT
10603 Uimh. 1

Bóthar na Trá Báine

10701 Uimh. 6
10702 Uimh. 8
10703 Uimh. 10

Sráid Liam

10801 Uimh. 16 & 18 & 18A
10802 Uimh. 19
10803 Uimh. 20
10804 Uimh. 21
10805 Uimh. 22
10806 Uimh. 24
10807 Uimh. 23 & 25
10808 Uimh. 26
10809 Uimh. 27 & 29
10810 Uimh. 28
10811 Uimh. 38 & 40
10812 Uimh. 42
10817 Cuid d'Uimh. 42
10813 Uimh. 44
10814 Uimh. 49
10815 Uimh. 45
10416 Uimh. 46
10818 Uimh. 47
10819 Uimh. 48
10820 Uimh. 51 & 53

Sráid Liam Thiar

10901 An Chraein Bheag,
Scálaí Meá

10902 Uimh. 3
10903 Uimh. 5
10904 Uimh. 6
10905 Uimh. 7 & 8
10906 Uimh. 23 Silke's &
Sons Cash and Carry
- Éadan
10907 Uimh. 23-24 (Silke's
& Sons roimhe seo)
- Éadan
10908 Uimh. 25 - Éadan

Sráid Gheata Liam

11001 Uimh. 1
11002 Uimh. 5 & 7
11003 Uimh. 8
11004 Uimh. 9
11005 Uimh. 10 & 12
11006 Uimh. 15

Droichead Wolfe

Tone

13001 Túr Iascaigh
13002 Plaic

Aguisín 4 – Gluais agus Acrainmneacha

Gluais

Tithíocht Inacmhainne - Tithíocht úinéir-áitithe nó úinéireacht roinnte curtha ar fáil ar phraghas faoi bhun luach an mhargaidh.

An Treoir um Uisce Snámha -

Treoir/Rialacháin um Cháilíocht Uisce Snámha. Critéir chun cáilíocht uisce a mheas de réir Caighdeán an Aontais Eorpaigh, ag tabhairt le fios go bhfuil uisce ar chaighdeán chun críocha snámha.

Dearbhú Barcelona - I mí an Mhárta 1995, reáchtáladh Comhdháil na hEorpa “An Chathair agus Daoine faoi Mhíchumas” in Barcelona, sa Spáinn. Tar éis na comhdhála seo forógra ar inrochtaineacht, ar a dtugtar Dearbhú Barcelona, atá daingnithe ag go leor cathracha agus na húdaráis áitiúla ghaolmhara san Eoraip. Áirítear le haidhmeanna an Dearbhaithe rochtain uilíoch ar spásanna, foirgnimh agus seirbhísí uirbeacha a chur chun cinn, agus feabhas a chur ar shoghluasteacht daoine faoi mhíchumas. Shínigh Comhairle Cathrach na Gaillimhe an dearbhú go foirmiúil in 2002.

Bithéagsúlacht – Tomhas ar éagsúlacht na speiceas plandaí agus ainmhithe.

Brat Gorm - Tá scéim an Bhrait Ghoirm á fheidhmiú ag an bhForas um Oideachas Comhshaoil (FEE), eagraíocht neamhrialtasach. Baineann na critéir do bhronnadh an Bhrait Ghoirm le caighdeán an uisce, áiseanna do chuirteoirí, bainistíocht trá (lena n-áirítear rialú bruscair) agus taispeáint faisnéise. Ag leibhéal ballstáit an Aontais Eorpaigh feidhmíonn an FEE trí chomhlachtaí náisiúnta mar shampla An Taisce, atá freagrach as scéim an Bhrait Ghoirm in Éirinn a riaradh.

Gormbhealaí Is tairiscint nua turasóireachta agus áineasa allamuigh ar oileán na hÉireann iad gormbhealaí a bhfuil

sé mar aidhm acu ár n-uiscebhealaí intíre sárscéimhe, lochanna, aibhneacha agus ceantair chósta ar fud oileán na hÉireann a cheiliúradh agus a chur chun cinn. Tá sé mar aidhm ag Gormbhealaí freisin níos mó daoine a spreagadh chun taithí agus taitneamh a bhaint as gníomhaíochtaí amuigh faoin aer in áiteanna uisce.

Láithreáin Athfhorbraíochta - Talamh nó foirgnimh as úsáid atá ar fáil le hathúsáid/athfhorbairt.

Bus Connects – is clár é ón Údarás Náisiúnta Iompair chun feabhas a chur ar sheirbhísí bus i gcathracha na hÉireann, ar cuid lárnach é de bheartas an Rialtais iompar poiblí a fheabhsú agus aghaidh a thabhairt ar athrú aeráide.

Earraí Miondíola Builc - Earraí a dhíoltar go ginearálta ó stórais mhiondíola áit a bhfuil earraí DIY nó earraí cosúil le troscán leacphaca ar mhéid nach mbeadh feiliúnach do chustaiméirí ag siúl, ar rothar ná ar an mbus agus a dtógfadh duine le carr é de ghnáth nó go mbeadh achar mór urláir ag teastáil chun iad a thaispeáint, m.sh. troscán i seiteanna

seomra, nó beag leis féin, ach mar chuid de cheannachán cnuasaigh a bheadh builc m.sh. ballapháipéar, péint.

Cathair atá Neamhdhíobhálach do Leanaí

– Tar éis Chruinniú Mullaigh Chathair Iostanbúl 1996, sheol UNICEF tionscnamh na gcathracha atá neamhdhíobhálach do leanaí chun leanaí uirbeacha a shroicheadh, go háirithe iad siúd atá bocht agus scoite amach le cosaint agus seirbhísí bunúsacha chun a gcearta bunúsacha a chinntiú. Tá go leor cathracha timpeall an domhain ag obair le bheith níos sábháilte do leanaí agus tá roinnt gréasán áitiúil cruthaithe cosúil le Gréasán Eorpach na gCathracha atá Neamhdhíobhálach do Leanaí. Bunaíodh an gréasán faoi Dhearbhú Wurzburg Meitheamh 1999. Níl aon sainmhíniú amháin ar céard atá

i gceist le cathair atá neamhdhíobhálach do leanaí ná céard

ba cheart a bheadh i gceist leis. I náisiúin i mbéal forbartha is minice a bhíonn an bhéim ar rochtain ar sheirbhísí bunúsacha a mhéadú ach sna tíortha forbartha is cosúil go mbíonn an bhéim ar cheisteanna timpeallachta agus fisiciúla cosúil le feabhsú na limistéar áineasa, forbairt

páirceanna agus spásanna glasa, smachtú tráchta chun na sráideanna a dhéanamh níos sábháilte do pháistí.

Saoránach/Saoránacht - Áitritheoir agus cónaitheoir i gCathair na Gaillimhe.

Geilleagar Ciorclach - Is samhail de tháirgeadh agus de thomhaltas é an geilleagar ciorclach, a chuimsíonn ábhair agus táirgí atá ann cheana a roinnt, a léasú, a athúsáid, a dheisiú, a athchóiriú agus a athchúrsáil chomh fada agus is féidir. Ar an mbealach seo, déantar saolré na dtáirgí a fhadú.

Earraí Miondíola Áise - Bia, deochanna alcólacha agus neamh-alcólacha, tobac agus earraí tí neamh-mharthanacha.

Earraí Miondíola Comparáide - Éadaí, coisbhirt, troscán, feistis agus trealamh tí, (gan earraí tí neamhmarthanacha a áireamh), táirgí leighis agus cógaisíochta, fearais agus trealamh teiripeacha, trealamh agus gabhálaís oideachais agus áineasa, leabhair nuachtáin agus irisí agus earraí le haghaidh cúraim phearsanta agus earraí nach bhfuil rangaithe in áiteanna eile.

Crios Dícharbónaithe Sainmhínítear Crios Dícharbóinithe mar limistéar spásúlachta ina saináithnítear raon beart maolaithe aeráide, oiriúnaithe agus bithéagsúlachta agus úinéirí gníomhaíochta chun aghaidh a thabhairt ar fhuinneamh ísealcharbóin áitiúil, ar astaíochtaí gáis cheaptha teasa agus ar riachtanais aeráide chun rannchuidiú le spriocanna náisiúnta gníomhaíochta aeráide.

db(A) Lden - Leibhéal coibhéiseach torainn lae-tráthnóna-oíche A-ualaithe (leibhéal coibhéiseach fuaime), arna thomhas laistigh de thréimhse 24 huairé an chloig, le pionós de 10 dB curtha leis le haghaidh leibhéal idir 23.00 07.00 a

chlog agus pionós de 5 dB curtha leis le haghaidh leibhéal 19.00 agus 23.00 a chlog, sa mhéid go mbíonn tionchar níos suntasaí ar dhaoine ag torann a tharlaíonn go déanach sa tráthnóna agus san oíche.

db(A) Lnight - Leibhéal coibhéiseach oíche: Leq. A-ualaithe, Leibhéal Fuaime, tomhaiste thar oíche 23.00 – 0700 uair an chloig. Ar a dtugtar an Táscaire Torainn Oíche freisin.

Scéim Ranníocaíochtaí Forbartha - Scéim a cheadaíonn d'Údarás Pleanála tobhach a ghearradh ar ranníocaíochtaí airgeadais i gcomhair soláthar bonneagar poiblí, áiseanna, tionscadal nó seirbhís mar choinníoll pleanála.

Láithreáin éiceolaíochta - Láithreáin lena mbaineann luach don fhiadhúlra.

Tuarascáil Chomhshaoil - Tuarascáil riachtanach is gá a chur ar fáil de réir na Treorach SEA mar chuid den mheasúnacht timpeallachta ina sonraítear na héifeachtaí suntasacha a d'fhéadfadh a bheith ag cur i bhfeidhm plean nó cláir ar an timpeallacht agus

déantar cur síos agus meastóireacht ar na héifeachtaí sin ann freisin.

Creat-Treoir Uisce an AE - Is éard atá i dTreoir 2000/60/CE, an Chreat-Treoir Uisce ón AE, reachtaíocht chomhshaoil atá dírithe ar cháilíocht an uisce in aibhneacha, lochanna, screamhuisce, inbhir agus uiscí cósta a fheabhsú. Teastaíonn ón Treoir stádas 'maith' a bhaint amach

do na huiscí ar fad, uiscí le stádas 'ard' cheana féin a chothabháil agus dearóiliú uisce a chosc, faoi 2021.

Treoir an AE um Chóireáil Fuíolluisce

Uirbigh - Is é is aidhm do Threoir 91/271/CEE (arna leasú 98/15/CEE) an comhshaol a chosaint ó éifeachtaí díobhálacha sceite fuíolluisce uirbigh, trí chórais bhailithe fuíolluisce uirbigh (séarachas) agus ionaid chóireála do láronaid uirbeacha a sholáthar. Soláthraíonn an Treoir rialacha ginearálta freisin maidir le diúscairt inbhuanaithe sloda a eascraíonn as cóireáil fuíolluisce.

Cathair Réigiúnach – Aithnítear sa Chreat Pleanála Náisiúnta (NPF) na ceithre chathair, Corcaigh, Luimneach, Gaillimh agus Port Láirge mar Chathracha Réigiúnacha. Dírionn sé ar gach ceann acu fás 50% ar a laghad go dtí 2040 agus tacú le forbairt réigiúnach chothrom.

Líonra Glas - Líonra nasctha de limistéir ghlasa, pháirceanna agus spásanna oscailte a chinntíonn cur chuige straitéiseach comhtháite beartais maidir le húsáid agus bainistiú inbhuanaithe na limistéar seo.

Glasbhealaí - Is téarma AE é Glasbhealach a bunaíodh i nDearbhú i dtreo Líonra Glasbhealaí Eorpacha, Lille, 12 Meán Fómhair 2000 le haghaidh “bealaí ciorraithe atá curtha in áirithe go heisiach do thurais neamh-mhótair, arna bhforbairt ar bhealach comhtháite, a fheabhsaíonn an comhshaol agus cáilíocht na beatha araon den cheantar máguaird.”

Geo-éagsúlacht - Tagraíonn Geo-éagsúlacht (agus Oidhreacht Gheolaíochta) don éagsúlacht carraigeacha, mianraí, próisis nádúrtha, tírghnéithe, iontaisí agus ithreacha atá mar bhonn agus faoi shaintréithe ár dtírdhreacha agus ár dtimpeallachta. Is í an gheolaíocht an eolaíocht a chuimsíonn staidéar ar an Domhan, na carraigeacha as a bhfuil sé comhdhéanta agus na próisis trína bhforbraítear é. Go bunúsach, is é scéal ár bplainéad é agus tá leideanna ag gach cloch chun a éabhlóid a thuiscint.

GVA- Breisluach comhlán is méadrach táirgiúlacht eacnamaíoch é a thomhaiseann an méid a chuireann fochuideachta chorparáideach, cuideachta nó bardas le geilleagar.

Measúnú ar an Treoir maidir le Gnáthóga (Measúnú Cuí) - Airteagal 6 den Treoir um Ghnáthóga (92/43/CEE) - Measúnú éiceolaíoch ar an tionchar dóchúil a bheidh ag aon phlean, clár nó tionscadal ar chuspóirí caomhnaithe láithreáin Eorpacha, (Limistéir faoi Chosaint Speisialta agus Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta is iarrthóirí).

Criosanna Baile – Is sráideanna cónaithe iad criosanna baile ina roinntear an spás bóthair idir tiománaithe feithiclí agus úsáideoirí eile bóithre, agus riachtanais níos leithne na gcónaitheoirí (lena n-áirítear daoine a bhíonn ag siúl agus ag rothaíocht agus leanaí) san áireamh. Tá sé mar aidhm leis an mbealach a úsáidtear sráideanna a athrú agus cáilíocht na beatha ar shráideanna cónaithe a fheabhsú trí áiteanna a dhéanamh do dhaoine, ní hamháin don trácht.

Táscaire - Tomhas ar athróg le himeacht ama, a úsáidtear go minic chun gnóthachtáil cuspóirí a thomhas.

IPCC Painéal Idir-Rialtasach ar Athrú Aeráide

Lucht Saothair - Tá an lucht saothair comhdhéanta de dhaoine atá ag gabháil go hiarbhír nó ar mian leo gabháil do tháirgeadh earraí agus seirbhísí eacnamaíocha. Mar sin, áirítear ar an lucht saothair iad siúd atá fostaithe faoi láthair chomh maith le daoine dífhostaithe atá ag lorg fostaíochta.

Clár Oibre Áitiúil 21 - Bhí Comhdháil na NA ar Chomhshaol agus Forbairt ar siúl in Rio de Janeiro i 1992. Tugtar Cruinniú Mullaigh na Cruinne air seo. Tháirg an cruinniú mullaigh treoirphlean do bheartais inbhuanaitheachta i dtreo an 21ú haois, ar a dtugtar Clár 21. Léiríonn Clár Oibre 21 conas is féidir le tíortha oibriú i dtreo na forbartha

inbhuanaithe. D'fhorhmuinigh Rialtas na hÉireann Clár 21 ag an gcruinniú mullaigh.

Coincheap na Cathrach laistigh de 15 Nóiméad - coincheap áite a bhfuil rochtain éasca ag cónaitheoirí ar a gcuid bunriachtanais ag faid nach faide ná 15 nóiméad trí shiúl, rothaíocht nó iompar poiblí.

Maolú - Bearta a úsáidtear chun éifeachtaí díobhálacha suntasacha ar an gcomhshaol a sheachaint, a laghdú nó a fhritháireamh.

Natura 2000 (Láithreáin Eorpacha) - Líonra limistéar cosanta ar fud an Aontais, a aithnítear mar 'láithreáin a bhfuil tábhacht Chomhphobail ag baint leo' faoi Threoir an CE maidir le Gnáthóga (Treoir 92/43/CEE ón gComhairle maidir le caomhnú gnáthóga nádúrtha agus fána agus flora fiáine). Cuimsíonn siad "Limistéir Chaomhantais Speisialta") faoin Treoir maidir le Gnáthóga agus "Limistéir faoi Chosaint Speisialta" (SPAanna) faoin Treoir maidir le hÉin (Treoir 79/409/CE ón gComhairle maidir le héin fhiáine a chaomhnú).

Réitigh Dúlra-Bhunaithe (NbS) atá sainmhínithe ag IUCN mar "gníomhartha chun éiceachórais nádúrtha nó modhnaithe a chosaint, a bhainistiú go hinbhuanaithe, agus a athchóiriú a thugann aghaidh ar dhúshláin shochoaíocha go héifeachtach agus go hoiriúnaitheach, agus ag an am céanna ag soláthar tairbhí leasa daonna agus bithéagsúlachta.

Oidhreacht Nádúrtha - Sainmhíonann an tAcht Oidhreachta (1995) oidhreacht nádúrtha mar a n-áirítear flóra, fána, gnáthóga fiadhúlra, tírdhreacha, muirdhreacha, raiceanna, geolaíocht, uiscebhealaí intíre, gairdíní oidhreachta agus páirceanna.

Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (NHAnna) - Cruthaíonn na limistéir shainithe seo líonra de shuímh a bhfuil tábhacht náisiúnta ag baint leo mar gheall ar a bhflóra, fána, cineál gnáthóige agus/nó spéis gheomoirfeolaíoch

agus tá siad cosanta faoin Acht um Fhiadhúlra 2000.

Cóimheas Plota - Is é an cóimheas plota le haghaidh forbartha ná oll-achar urláir na bhfoirgneamh ar láithreán roinnte ar oll-achar an láithreáin. Is ionann an t-achar urláir comhlán agus suim an spáis urláir ar fad laistigh de bhallaí seachtracha an fhoirgnimh/na bhfoirgneamh, gan gléasra, seomraí umar, limistéir stórála san íoslach (mar a bhfuil airde urláir go síleáil níos lú ná 2.1 m) agus limistéir pháirceála san áireamh. I gcás grúpa foirgneamh a bhfuil cúirtealáiste coiteann acu déanfar an t-achar urláir a chomhiomlánú. Níl san áireamh in oll-achar an láithreáin ach an talamh atá laistigh de chúirtealáiste na bhfoirgneamh gaolmhar agus go háirithe ní áiríonn sé achar bóithre poiblí tadhlach leis. Scríobhtar cóimheasa ceapach mar an cóimheas idir an t-achar urláir comhlán agus an t-achar comhlán suímh, mar shampla, 2:1.

Prionsabal Íoc Mar a Thruaillítear - Ciallaíonn an Prionsabal Íoc mar a Thruaillítear gur chóir go n-íocfadh an truaillitheoir na speansais a bhaineann leis na bearta a theastaíonn chun a chinntiú go bhfuil an comhshaol i staid inghlactha. Tá sé mar aidhm ag an dlíteanas comhshaoil seo damáiste don chomhshaol a chosc agus a chur ar ais. Ar thaobh an choisc, leagtar béim sa phrionsabal, má tharlaíonn cás a bhféadfadh damáiste don chomhshaol a bheith mar thoradh air, gur cheart bearta coisctheacha a ghlacadh chun é sin a sheachaint. Nuair a tharlaíonn damáiste don chomhshaol mar sin féin, ceanglaítear leis an bprionsabal go ndéanfaí damáiste don chomhshaol a athchóiriú.

Prionsabal Réamhchúraim - Is cur chuige é an prionsabal réamhchúraim ina bhfuil toimhde i gcoinne aon ghníomhaíochta a bhfuil a dtionchar ar an gcomhshaol éiginnte agus ina bhfuil claonadh láidir i dtreo rioscaí comhshaoil a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint.

Prionsabal Cóngarachta - Is é prionsabal na gaireachta ná an coincheap gur cheart go ginearálta dramhaíl a bhainistiú chomh gar agus is féidir dá áit táirgthe, toisc go mbíonn tionchar comhshaoil ag iompar na dramhaíola féin.

Suíomh Ramsar - Is bogaigh iad seo a bhfuil tábhacht idirnáisiúnta leo atá liostaithe i gCoinbhinsiún Ramsar ar Bhogaigh, a síníodh in Ramsar san Iaráin, i 1971, conradh idir-rialtasach a sholáthraíonn creat le haghaidh gníomhaíochta náisiúnta agus comhar idirnáisiúnta chun bogaigh agus a gcuid acmhainní a chaomhnú agus a úsáid go ciallmhar. Dhaingnigh Éire an Coinbhinsiún i 1984 agus ceanglaítear ar an Stát aon bhogach a bhfuil tábhacht idirnáisiúnta ag baint leis a aithint agus a chaomhnú. Tugann an Coinbhinsiún aird ar láithreachtaí plandaí nó ainmhithe neamhchoitianta, leochaileacha, endemic nó i mbaol mar thoisic chun tábhacht idirnáisiúnta a chinneadh. Is láithreáin Ramsar sainithe iad Coimpléasc Chuan na Gaillimhe laistigh agus LSC Loch Coirib.

Abhainn Shalmainide - Tá Abhainn na Gaillimhe ainmnithe mar Abhainn Shalmainide faoi Threoir an AE maidir le hlasc Fionnuisce a tugadh isteach i 1978 Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Cáilíocht Uiscí Bradán), 1988, IR uimh 84 de 1988. Tá sé mar aidhm ag an ainmniúchán seo cáilíocht na bhfíoruisce a thacaíonn le speicis áirithe de rialú éisc a chosaint agus a fheabhsú. Ní mór sainchaighdeáin cháilíochta uisce a choinneáil agus truailliú a rialú. Tá ceanglas dlíthiúil ar Éirinn cáilíocht uisce aibhneacha d'iascaigh Bradán a chothabháil agus a fheabhsú.

Scóipeáil - An próiseas chun scóip agus leibhéal mionsonraí an SEA a chinneadh, lena n-áirítear na héifeachtaí comhshaoil agus roghanna eile nach mór a bhreithniú, na modhanna measúnaithe a úsáidfear, agus struchtúr agus ábhar na Tuarascála

Comhshaoil. Déantar scóipeáil i gcomhairle leis na comhlachtaí cuí.

Scagadh - An próiseas chun cinneadh a dhéanamh an dteastaíonn MSC nó AA ó phlean nó clár.

Láithreáin SEVESO III - Láithreáin a bhfuil baint acu le stóráil agus/nó táirgeadh substaintí contúirteacha a mbaineann guais mhórthionóiscí leo, faoi réir na Treorach um Rialú Mórghuaiseacha Tionóisce (COMAH) nó Threoir Seveso III 2012/18/AE, a fhéachann leis an riosca a laghdú agus a theorannú. iarmhairtí na dtimpistí.

Measúnú Straitéiseach ar Riosca i gcás Tuilte (SFRA) - Measúnú ar bhaol tuilte ar limistéar geografach leathan chun forbairt bheartaithe i gceantar a mheas ina choinne.

Tionchar Suntasach Timpeallachta - Is feidhm de mhéid an tionchair agus de thábhacht/íogaireacht acmhainní an ghabhdóra é suntasacht. Éifeachtaí ar an gcomhshaoil atá suntasach i gcomhthéacs plean nó cláir. Tá na critéir chun suntas a mheasúnú leagtha amach in Iarscríbhinn II den Treoir SEA.

Clúdach Suímh - Cinntear Clúdach an tSuímh tríd an limistéar iomlán talún atá clúdaithe ag foirgnimh a roinnt ar achar iomlán an láithreáin gan an bóthar poiblí a áireamh.

Tithíocht Shóisialta - Tithíocht ar cíos arna soláthar ag an gComhairle nó ag comhlacht tithíochta deonach nó comharthithíochta.

Cuimsiú Sóisialta - Sainmhínítear Uilechuimsitheacht Shóisialta mar an próiseas trína gcuirtear ar chumas daoine páirt iomlán a ghlacadh sa saol ó thaobh eacnamaíoch, sóisialta, cultúrtha nó polaitiúil de.

Limistéir Chaomhantais Speisialta (SAC) - Rinneadh an Treoir maidir le Gnáthóga (92/43/CEE) a thrasuíomh i ndlí na hÉireann le IR 94 de 1997, Rialacháin na

gComhphobal Eorpach (Gnáthóga Nádúrtha) 1997. Is limistéir mhuirí agus thalún de thábhacht idirnáisiúnta iad Limistéir Chaomhantais Speisialta atá ainmnithe chun gnáthóga agus speicis fiadhúlra (seachas éin) a chosaint, atá mar chuid de líonra Natura 2000 de láithreán atá suntasach ó thaobh na héiceolaíochta de ar fud na hEorpa. Ba cheart bearta cosanta speisialta a chur i bhfeidhm maidir leis na gnáthóga seo de speicis sonraithe fiadhúlra, chun maireachtáil agus atáirgeadh ina limistéar dáileacháin a áirithiú. Tá dhá limistéar ainmnithe SAC sa chathair, Coimpléasc Chuan na Gaillimhe agus Coimpléasc Loch Coirib.

Limistéir faoi Chosaint Speisialta chun Éin a Chosaint (SPAanna) - Ceanglaítear ar Éirinn faoi théarmaí Threoir an AE maidir le hÉin (2009/147/CE) Limistéir faoi Chosaint Speisialta (SPAanna) a ainmniú chun speicis éan fiáin atá i mbaol a chosaint. Is láithreáin iad SPAanna atá sainithe chun speicis éan atá tábhachtach go hidirnáisiúnta agus gann agus na gnáthóga a bhaineann leo a chosaint. Tá dhá limistéar ainmnithe SPA sa chathair, SPA Chuan na Gaillimhe Laistigh agus SPA Loch Coirib. Soláthraíonn an limistéar cosanta sainithe do raon leathan éan mara agus éan uisce agus na coilíneachtaí agus na gnáthóga pórúcháin a bhaineann leo lena n-áirítear speicis éan in larscríbhinn 1. Is éard atá in larscríbhinn 1 catalóg de speicis agus fospeicis atá, san Aontas Eorpach, i mbaol díothaithe, nó atá leochaileach ó thaobh athruithe áirithe ar a ngnáthóga, nó atá gann de bharr daonraí beaga nó dáileadh réigiúnach srianta, nó a éilíonn cúram speisialta mar gheall ar an nádúr speisialta. dá ngnáthóga.

Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta - Éilíonn an Treoir um Measúnú Straitéiseach Timpeallachta (SEA) (2001/42/CE) go ndéanfaí measúnú comhshaoil ar phleananna agus ar chlár áirithe ar dócha go mbeidh tionchar suntasach acu ar an gcomhshaoil. Próiseas córasach is ea MSC

chun tuar agus meastóireacht a dhéanamh ar na héifeachtaí dóchúlra ar an gcomhshaoil a bhainfeadh le plean/clár molta a chur i bhfeidhm chun a chinntiú go dtugtar aghaidh go cuí ar na héifeachtaí sin ag an gcéim chuí is luaithe den chinnteoireacht. Cuspóirí Straitéiseacha Comhshaoil - Beart modheolaíochta ar féidir éifeachtaí comhshaoil an phlean/cláir a thástáil ina choinne. Tá SEOanna difriúil ó chuspóirí an phlean cé go bhforluíonn siad go minic. Forbraítear SEOanna ó bheartas náisiúnta, idirnáisiúnta agus réigiúnach.

Forbairt Inbhuanaithe - Sainmhínítear Forbairt Inbhuanaithe de ghnáth mar 'forbairt a fhreastalaíonn ar riachtanais an lae inniu gan cur isteach ar chumas na nglún atá le teacht freastal ar a gcuid riachtanas féin gan baint de shláine agus cuspóirí caomhnaithe na Láithreán Eorpach agus na NHAnna. Tá dhá phríomhchoincheap istigh ann: coincheap na riachtanas, go háirithe bunriachtanais na mbochtán ar domhan, ar cheart tosaíocht sháraitheach a thabhairt dó; agus an smaoinreamh ar na srianta atá á gcur i bhfeidhm ag staid na teicneolaíochta agus na heagraíochta sóisialta ar chumas an chomhshaoil freastal ar riachtanais an lae inniu agus na todhchaí.' (Tógtha ó Ár dToghcháin Coiteann, Coimisiún Domhanda na NA ar Chomhshaoil agus Forbairt, 1987, ar a dtugtar freisin Tuarascáil Brundtland).

Córais draenála inbhuanaithe (SuDS) Cur chuige chun uisce dromchla a bhainistiú a chuireann san áireamh cáilíocht uisce tuilte cáilíocht uisce (truailiú) bithéagsúlacht (fiadhúlra agus plandaí) agus taitneamhacht.

TDM – Bainistíocht ar Éileamh Iompar

TPO - Úsáidtear Ordú um Chaomhnú Crann chun crainn agus coilleannacha roghnaithe a chosaint, dá mbeadh tionchar suntasach ar an gcomhshaoil nó ar thaitneamhacht dá mbainfí. In Alt 205 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (leasaithe) luaitear go bhfuil; "if it appears to the planning authority that it is

expedient, in the interests of amenity or the environment, to make provision for the protection of any tree, trees, groups of trees or woodlands, it may for that purpose and for stated

reasons, make an order with respect to any such tree, trees, group of trees or woodlands as may be specified in the order". Ní féidir crainn, atá faoi réir TPO, a leagan, mura gcuireann an t-úinéir isteach ar chead pleanála chuig an údarás áitiúil.

Ordlathas Dramhaíola - Tugann an tsamhail bainistithe dramhaíola, atá á moladh ag an AE agus go náisiúnta, tosaíocht do,

1. Cosc,
2. Íoslaghdú,
3. Athúsáid agus Athchúrsáil (cóireáil bhitheolaíoch san áireamh)
4. Aisghabháil Fuinnimh agus
5. Diúscairt dramhaíola atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de, nach féidir a chosc nó a aisghabháil.

Acrainmneacha

AA Measúnú Cuí

ACA Limistéar Caomhantais Ailtireachta

AHB Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta

ABTA - Plean Iompair Ceantarbhunaithe

CALF Saoráid Leasaithe Chaipitil

CAS Scéim Chúnaimh Chaipitil

C&D Dramhaíl Tógála agus Scartála

CFRAM Measúnú agus Bainistiú Riosca Tuilte Dobharcheantar

CHP Teas agus Cumhacht in Éineacht

COMAH Rialú Guaiseacha Mórthionóiscí a Bhaineann le Substaintí Contúirteacha (Treoir Seveso III)

CGS Láithreacha Geolaíochta Contae

CPO Ordú Ceannaigh Éigeantaigh

CSO An Phríomh-Oifig Staidrimh

CUR Réigiún Chonnacht agus Uladh

DAHG An Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta

DAHRRGA An Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha agus Gaeltachta

DCCAE An Roinn Cumarsáide, Gníomhú ar son na hAeráide agus Comhshaoil

DECLG An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil

DES An Roinn Oideachais agus Scileanna

DCEDIY An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige

DHLGH An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

DHPCLG An Roinn Tithíochta, Pleanála, Pobail agus Rialtais Áitiúil (ó athraithe)

DMURS Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre agus Sráideanna Uirbeacha

DTTas An Roinn Iompair, Turasoíreachta agus Spóirt

DZ Crios Dícharbónaithe

EcIA Measúnú Tionchair Éiceolaíochta

EIA Measúnú Tionchair Timpeallachta

EIS Ráiteas Tionchair Timpeallachta

EPA An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil

AN ESRI An tAonad Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta

ESB Bord Soláthair an Leictreachais

AE An tAontas Eorpach

EV Feithicil Leictreach

FRA Measúnú Riosca Tuilte

GEA Gníomhaireacht Fuinnimh na Gaillimhe

GRETB Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe Ros Comáin

GTI Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe

GTS Straitéis Iompair na Gaillimhe

GMIT Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo

GTU Aonad Iompair na Gaillimhe

GSI Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann

GVA – Breisluach Comhlán

HAP Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta

NBAP Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Náisiúnta 2017-2021

HLA Infhaighteacht Talún Tithíochta

HNDA Measúnú ar Riachtanas agus Éileamh Tithíochta

HSA An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta

HSE Feidhmeannach Sheirbhís Sláinte	NSO – Torthaí Straitéiseacha Náisiúnta (mar atá i gCuid 1.3 den NPF)
ICT Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide	NSS An Straitéis Spásúlachta Náisiúnta 2002-2020
IDA An tÚdarás Forbartha Tionscail	NTA An tÚdarás Náisiúnta Iompair
IROPI Cúiseanna Dianriachtanacha Leasa Phoiblí Sháraithe	OÉ Gaillimh Ollscoil na hÉireann Gaillimh
IW Uisce Éireann	NWRA Tionól Réigiúnach an Tuaiscirt agus an Iarthair
LAP Plean Ceantair Áitiúil	NZEB Foirgneamh Nach Mór Neodrach Ó Thaobh Fuinnimh
LAWP Clár Uisce na nÚdarás Áitiúil	OPR Oifig an Rialtóra Pleanála
LDA Gníomhaireacht Forbartha Talún	OOP Oifig na nOibreacha Poiblí
LECP Plean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail	ORC Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim
LEO Oifig Fiontair Áitiúil	OS Suirbhéireacht Ordanáis
LTACC Coiste Comhairliúcháin Áitiúil um Chóiríocht don Lucht Siúil	RANS Staidéar ar Riachtanais Áineasa agus Taitneamhachta
LTL Léasú fadtéarmach	RAS An Scéim um Chóiríocht ar Cíos
MASP Plean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh	RBMP Plean Bainistíochta Abhantraí
N6 GCRR N6 Cuarbhóthar Chathair na Gaillimhe	RMP Taifead ar Shéadchomharthaí agus Áiteanna
NAMA An Ghníomhaireacht Náisiúnta um Bainistíocht Sócmhainní	RSES Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Eacnamaíoch
NAP Plean Gníomhaíochta Torainn	RPG Treoirlínte Pleanála Réigiúnacha do Réigiún an Iarthair 2010-2020
NAAMP Clár Monatóireachta Náisiúnta um Cháilíocht Aeir Chomhthimpeallaigh	RPO Cuspóir Beartais Réigiúnach
NBS Réitigh Dhúlra-Bhunaithe	RPS Taifead ar Dhéanmhais Chosanta
NDA An tÚdarás Náisiúnta Míchumais	SAC Limistéar Caomhantais Speisialta
NDP An Plean Forbartha Náisiúnta	SDGanna Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe
NHA Limistéar Oidhreachta Nádúrtha	SEA Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta
NIR Tuarascáil Tionchair Natura	SEAI Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann
NMPF Creat Pleanála Mara Náisiúnta	SEC Pobal Fuinnimh Inmharthana
NPF Creat Pleanála Náisiúnta	
NPWS An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra	
NRA An tÚdarás um Bóithre Náisiúnta	

SEMURU An tAonad Socheacnamaíoch
Taighde Mara

SFRA Measúnú Straitéiseach ar Riosca
Tuilte

SI Ionstraim Reachtúil

SPA Limistéir faoi Chosaint Speisialta

SRD Treoirlínte d'Údaráis Phleanála ar
Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair
Uirbeacha DECLG2009

SuDS Córais Inbhuanaithe Draenála
Uirbeach

TII Bonneagar Iompair Éireann

TTA Iompar agus Measúnacht Iompair

TPO Ordú um Chaomhnú Crann

UDBHS Staidéar ar Dhlús Uirbeach agus
Airde Foirgnimh Chathair na Gaillimhe

UTMC Ionad Bainistíochta Tráchtá Uirbigh

UNFCCC Creat-Choinbhinsiún Náisiúnta
Aontaithe ar Athrú Aeráide

UNCRPD Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe
um Chearta Daoine faoi Mhíchumas in 2018

WFD An Chreat-Treoir Uisce

EDS An Eagraíocht Dhomhanda Sláinte

WRBD Ceantar Abhantraí an Iarthair

WWTW Oibreacha Cóireála Fuíolluisce

SEC Pobal Fuinnimh Inmharthana

SFRA Measúnú Straitéiseach ar Riosca
Tuilte

SI Ionstraim Reachtúil

SPA Limistéir faoi Chosaint Speisialta

SRD Treoirlínte d'Údaráis Phleanála ar
Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair
Uirbeacha DECLG2009

SuDS Córais Inbhuanaithe Draenála
Uirbeach

TII Bonneagar Iompair Éireann

TIA Measúnú Tionchair Iompair

TPO Ordú um Chaomhnú Crann

EDS An Eagraíocht Dhomhanda Sláinte

WRBD Ceantar Abhantraí an Iarthair

WWTW Oibreacha Cóireála Fuíolluisce

